

Open Learning – a Modern Method in Adult Education Învățarea deschisă – o metodă modernă în educația adulților

Liliana RUJANU, Casa Corpului Didactic, Iași
Doina BURAGA, Grup Școlar „Ștefan Procopiu”, Iași

Abstract

The project is about carrying out a collection and exchange of information concerning successful experiences in the field of adult education, with specific emphasis on methodologies and approaches aimed at (re-)motivating adults to learn and at helping them to develop learning capabilities. This will include the conduct of a questionnaire survey, of a series of case studies, and analysis of available documentation. The project also intends to facilitate the formation of local network of actors (teachers, trainers, schools) who deal with adult education, with the aim of fostering exchanges of experience and the development of contacts to share experiences and know how. Finally the project would also develop - on the basis of the results of the survey - some educational modules for the motivation of adult learners. Improving adult education and training in rural communities by is worth in creating a permanent observatory to enable the gathering, development, evaluation, diffusion and exchange of information and products concerning Adult Education and training in the rural areas.

Termenul de învățare deschisă a fost creat în anii '70 de către Consiliul pentru Tehnologie Educațională (CTE), orientarea să fiind asupra eliminării sistematice a barierelor din calea învățării.

Roger Lewis în articolul său „Ce este învățarea deschisă?”, a definit următoarele trei trăsături cheie ale învățării deschise:

- Învățarea deschisă este centrată mai mult pe cel care învață și mai puțin pe instituție ;
- Învățarea deschisă implică utilizarea unei game largi de strategii de predare-învățare ;
- Învățarea deschisă se referă la eliminarea restricțiilor („barierelor”) în calea învățării, mai ales a acelor bariere care sunt inerente furnizării convenționale de educație/formare ;

Învățarea deschisă și flexibilă se referă la :

- Adaptabilitatea învățării atunci când este vorba despre nevoile celor care învață și nevoile de învățare ;
- Flexibilitatea conceperii mentale a unor posibile servicii de sprijin pentru acest proces ;
- Ideile legate de materiale și la know-how-ul esențial, precum și la învățarea ca activitate cooperantă și creativă.

Anii '90-au fost martorii unei alte schimbări majore în sectorul formării și educației. Au apărut noi grupuri de furnizori, noi sectoare care doreau să devină actori pe această scena.

Dacă până în anii '80, învățarea era de obicei asociată cu perioada copilăriei, adolescenței și tinereții, în prezent învățarea tinde să devină o parte indispensabilă și intrinsecă a ciclurilor vieții la adulții tineri și de vârstă mijlocie.

De fapt, învățarea deschisă nu se referă la o livrare flexibilă a învățării, ci se referă la prețuirea și stimularea deschiderii sistemelor și proceselor de predare său de instruire ale cuiva către nevoile, interesele și contextele celor care învață, ale comunităților sau societăților într-un mod mai cuprinzător.

În România, termenul cel mai potrivit pentru programele de pregătire pentru adulți este *pregătirea continuă*, bazată pe conceptul de educație continuă. Acest concept își propune să arate cum se poate dezvolta creativitatea, abilitățile de rezolvare a problemelor, cum să învățăm să utilizăm tehnologiile noi, cum să avem acces la facilitățile (ODL)- Open Distance Learning.

Implicarea instituțiilor de educație a adulților în programele finanțate de Uniunea Europeană, cum ar fi Socrates, Leonardo da Vinci, au marcat înregistrarea unui evident progres în ultimii ani în România, implicare pusă în evidență de numărul mare de proiecte promovate de instituțiile de educație a adulților.

Una din prioritățile ce rezultă și din apelul la propuneri de proiecte din cadrul programului Socrates-acțiunea Grundtvig, este *Educația Adulților din mediul rural din zonele dezavantajate din punct de vedere economic*. Decalajul dintre mediul urban și rural în ceea ce privește accesul la oportunitățile la educație, a impus și impune un program de intervenție prioritară în zonele rurale din România - din zona Iași și îndeosebi în zonele cele mai defavorizate. Acest program trebuie să vizeze atât educația inițială, cât și educația adulților și educația comunitară, precum și toate compartimentele sistemului. Este necesar să atragem atenția asupra necesității lărgirii sferei de cuprindere a acestor programe și adaptării lor și la specificul zonelor rurale, astfel încât populația ariilor respective (elevii, cadrele didactice, comunitatea în ansamblul său) să devină beneficiarii direcți ai programului de educație a adulților în curs de desfășurare. De asemenea se impune o monitorizare atentă a tuturor măsurilor menite să conducă la ameliorarea șanselor de acces la educație a copiilor și tinerilor din mediul rural.

Casa Corpului Didactic a identificat punctele critice ale educației adulților în mediul rural care sintetizate ar putea fi :

- Stoc redus de educație;
- Rata ridicată a analfabetismului în mediul rural, comparativ cu cel urban;
- Acces limitat la programe de Educație a Adulților;
- Acces limitat la surse de informare.

Ca direcții de acțiune putem menționa doar câteva din cele mai importante :

- Identificarea nevoilor de educație a adulților din mediul rural ;
- Organizarea de acțiuni de conștientizare a adulților asupra necesității continuării educației;
- Elaborarea unor programe specifice de Educație a Adulților prin includerea acestora în cadrul serviciilor furnizate de școala din mediul rural;

➤ Realizarea unei educații concomitente a adulților și copiilor au o deosebită importanță pedagogică;

➤ Ameliorarea accesului adulților la sursele de informare din cadrul școlilor și chiar înființarea unor centre de documentare/informare ;

➤ Participarea activă a adulților la programe de educație comunitară dezvoltate în cadrul școlii, în scopul revitalizării atât a tradițiilor culturale specifice cât și a spiritului comunitar.

Putem spune că una din prioritățile educației nu numai în România ci și în țările Comunității Europene este Educația Adultului. Educația Adultului are un caracter dinamic și răspunde obiectivelor și efectelor perioadei de tranziție atât în plan economic cât și în plan social din România.

Pornind de la o reală egalizare a șanselor la educație, care ar trebui să fie flexibilă și să ia în considerare strategiile de satisfacere a cerințelor comunității și a tuturor categoriilor sociale dezavantajate (șomeri și persoane cu studii nefinalizate, etc), considerăm necesar promovarea unor proiecte de Educație a Adulților în cadrul acțiunii Grundtvig 1 din cadrul programului Socrates.

Scopul acestor proiecte este:

- dezvoltarea un program comun inovator în domeniul Educației Adulților, special conceput pentru a veni în ajutorul membrilor comunității locale pentru a face față schimbărilor majore în ceea ce privește cerințele pieții muncii ;
- producerea unor modele de studiu adaptate cerințelor cerute pe piața muncii cât și pentru integrarea socială a Adulților;
- furnizarea informațiilor necesare prin utilizarea TIC.

Domeniile acoperite se referă la realizarea unui schimb de informații cu privire la experiențele de succes în domeniul Educației Adultului, punând accent pe metodologie și modul de abordare a remotivării adulților de a învăța și nu în ultimul rând de a-i ajuta să-și descopere singuri capacitățile de a învăța. Prin acest proiect se intenționează formarea unor rețele locale de participanți (profesori, metodiști, etc) care lucrează /se ocupă de educația adulților, având drept scop facilitarea schimburilor de experiență și dezvoltarea contactelor în vederea împărtășirii experienței în acest domeniu. În final acest proiect va avea în vedere dezvoltarea, pe baza rezultatelor obținute a câtorva module educaționale pentru motivarea adulților de a-și continua studiile.

Toate acestea nu se vor putea realiza decât prin implicarea școlii ca instituție cheie în Educația Adulților. Ca modalități de realizare putem menționa:

- Organizarea unor cursuri de alfabetizare, calificare și recalificare profesională;
- Organizarea de activități de petrecere a timpului liber;
- Organizarea de întâlniri cu specialiști din diferite domenii de interes identificate anterior.

În ceea ce privește tematica, ea este flexibilă, adaptată nevoilor adulților din zona de interes :

- Alfabetizare ;
- Cultura generală;
- Educație comunitară;
- Educație în domeniul agricol (agricultura și creșterea animalelor);
- Educație casnică;
- Educație sanitară;
- Educația pentru protecția mediului;
- Utilizarea TIC.

În loc de concluzii

O veritabilă politică de egalizare a șanselor de acces la educație trebuie să fie flexibilă, să aibă în vedere multiple strategii care să corespundă cerințelor locale și tuturor categoriilor de populații defavorizate, să ia în considerare întregul ansamblu de factori socio-economici și culturali : volumul populației, resursele economice, infrastructura locala existentă, importanța regiunii și a potențialului său de creștere în politica generală de dezvoltare națională. În același timp, trebuie precizat ca egalizarea șanselor educaționale are un caracter relativ, sensul egalizării nefiind acela de uniformizare, ci de dezvoltare maximală a potențialităților, respectându-se diversitatea și identitatea locală și individuală.